

TABUNG HAJI

MINGGU 07

JENIS HAJI DAN CARA-CARA MENERJAKAN HAJI

*Hadirku sebagai Dhuyufurrahman
Kembaliku dengan kemabruran*

TALBIAH: LAFAZ & MAKNA

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

Hamba-Mu datang menyahut panggilan-Mu ya Allah,
Hamba-Mu datang menyahut panggilan-Mu, Hamba-Mu datang
menyahut panggilan-Mu, Tuhan yang tiada sekutu bagi-Mu, Hamba-Mu
datang menyahut panggilan-Mu, Sesungguhnya segala puji dan nikmat
dan kerajaan adalah kepunyaan-Mu, tiada sekutu bagi-Mu.

NOTA

Bertalbiah disunatkan selepas niat hingga sebelum memulakan
Tawaf bagi Umrah dan sebelum melontar Jamrah Kubra/Tawaf Haji.

OBJEKTIF

- 1** Menyenaraikan jenis-jenis Haji.
- 2** Menerangkan cara-cara mengerjakan Haji Tamattu', Ifrad dan Qiran.

ISI KANDUNGAN

1

Jenis-jenis Haji berdasarkan hukum

- ▶ Haji Fardhu
- ▶ Haji Badal
- ▶ Haji Sunat
- ▶ Haji Nazar
- ▶ Haji Qada'

2

Jenis-jenis Haji berdasarkan kaedah pelaksanaan

- ▶ Haji Tamattu'
- ▶ Haji Ifrad
- ▶ Haji Qiran

JENIS-JENIS HAJI**1****Haji
Fardhu**

Juga dikenali sebagai Haji Islam atau Haji Wajib. Ia adalah ibadat Haji yang wajib ditunaikan oleh setiap muslim yang memenuhi syarat-syarat wajib Haji sekali seumur hidup.

2**Haji
Badal**

Juga dikenali sebagai Haji Niyabah atau upah Haji. Ia adalah ibadat Haji yang ditunaikan oleh seseorang untuk orang lain menurut syarat-syaratnya.

3**Haji
Sunat**

Juga dikenali sebagai Haji Tatawwu'. Ia adalah ibadat Haji yang ditunaikan oleh muslim yang telah menunaikan Haji Fardhu ataupun kanak-kanak yang belum baligh.

4

Haji Nazar

Haji Nazar ialah ibadat Haji yang wajib ditunaikan oleh muslim yang telah bernazar untuk menunaikan Haji kerana Allah S.W.T..

5

Haji Qada'

Haji Qada' ialah ibadat Haji yang ditunaikan oleh muslim sebagai menggantikan (qada') Haji yang fasad pada yang terdahulu.

CARA MENGERJAKAN HAJI**01 Haji Tamattu'**

Mengerjakan Umrah dahulu dalam bulan-bulan Haji kemudian mengerjakan Haji pada tahun yang sama.

02 Haji Ifrad

Mengerjakan Haji dalam bulan-bulan Haji kemudian mengerjakan Umrah.

03 Haji Qiran**CARA 1**

Berniat mengerjakan Haji dan Umrah serentak dalam bulan Haji kemudian melaksanakan semua rukun dan wajib Haji. Umrah pula dikira selesai sebaik saja selesai menunaikan Haji.

CARA 2

Berniat mengerjakan Umrah sahaja (Tamattu'), tetapi sebelum Tawaf dia berniat mengerjakan Haji kemudian melaksanakan semua rukun dan wajib Haji.

HAJI TAMATTU'

- Berniat mengerjakan Umrah dahulu dalam bulan-bulan Haji kemudian mengerjakan Haji pada tahun yang sama.
- Niat mengerjakan Haji Tamattu':

Lafaz

نَوَيْتُ الْعُمْرَةَ وَأَحْرَمْتُ بِهَا لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan umrah dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(semasa dalam perjalanan
ke Makkah, di Qarn
al-Manazil atau Bi'r Ali)

Lafaz

نَوَيْتُ الْحَجَّ وَأَحْرَمْتُ بِهِ لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan haji dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(Pada 8 Zulhijjah di
Bangunan Penginapan
Makkah)

HAJI TAMATTU': CARA MENERJAKAN UMRAH

Di mana-mana sebelum berniat	Mandi sunat ihram	SUNAT
	Memakai pakaian ihram berwarna putih	SUNAT
	Sembahyang sunat ihram	SUNAT
Di Miqat	Niat ihram Umrah	RUKUN
	Niat Umrah di Miqat	WAJIB
Selepas niat sehingga bergunting	Menjaga larangan dalam masa berihram	WAJIB
Selepas niat sehingga mula tawaf	Talbiah	SUNAT
Di Baitullah	Tawaf Umrah	RUKUN
Di Mas'a	Sa'ie Umrah	RUKUN
Di Marwah / di mana-mana	Bercukur atau bergunting	RUKUN
	Tertib pada semua rukun	RUKUN

NOTA

Sementara menunggu hari wuquf, jemaah haji boleh melaksanakan amalan sunat seperti umrah, tawaf dan solat berjemaah di Masjid al-Haram mengikut kemampuan.

HAJI TAMATTU': CARA MENERJAKAN HAJI

Di Makkah

Mandi sunat ihram

SUNAT

Memakai pakaian ihram berwarna putih

SUNAT

Sembahyang sunat ihram

SUNAT

Niat ihram Haji (8/9 Zulhijjah)

RUKUN

Niat ihram Haji di Miqat (Tanah Haram)

WAJIB

Selepas niat hingga Tahallul

Menjaga larangan dalam masa berihram

WAJIB

Selepas niat hingga mula melontar

Talbiah

SUNAT

Di Arafah

Wuquf (9 Zulhijjah)

RUKUN

Di Muzdalifah

Mabit di Muzdalifah (10 Zulhijjah)

WAJIB

Mengutip anak batu di Muzdalifah

SUNAT

HAJI TAMATTU': CARA MENERJAKAN HAJI

Di Mina

Melontar Jamrah Kubra

WAJIB

Bercukur atau bergunting

RUKUN

Mabit di Mina pada 11,12,13 Zulhijjah

WAJIB

Melontar 3 Jamrah pada
11,12,13 Zulhijjah

WAJIB

Tahallul
Awwal

Di Makkah

Tawaf Haji

RUKUN

Sa'ie Haji

RUKUN

Tertib pada kebanyakan rukun

RUKUN

Tahallul
Thani

HAJI IFRAD

- Berniat mengerjakan Haji dalam bulan-bulan Haji kemudian mengerjakan Umrah setelah selesai amalan Haji.
- Niat mengerjakan Haji Ifrad:

Lafaz

نَوَيْتُ الْحَجَّ وَأَحْرَمْتُ بِهِ لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan haji dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(semasa dalam perjalanan ke Makkah, di Qarn al-Manazil atau Bi'r Ali)

Lafaz

نَوَيْتُ الْعُمْرَةَ وَأَحْرَمْتُ بِهَا لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan umrah dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(Berniat di mana-mana tanah halal seperti di Tan'im)

NOTA

Haji Ifrad adalah paling afdhal menurut pandangan Mazhab Syafi'e dengan syarat umrah dilaksanakan selepas selesai ibadat Haji pada tahun hijrah yang sama.

HAJI IFRAD: CARA MENGERJAKAN HAJI

Di mana-mana
sebelum berniat

Mandi sunat ihram

SUNAT

Memakai pakaian ihram berwarna putih

SUNAT

Sembahyang sunat ihram

SUNAT

Di Miqat Haji

Niat ihram Haji

RUKUN

Niat ihram Haji di Miqat

WAJIB

Selepas niat hingga Tahallul

Menjaga larangan dalam masa berihram

WAJIB

Selepas niat hingga mula melontar

Talbiah

SUNAT

Di Baitullah

Tawaf Qudum

SUNAT

Di Mas'a

Sa'ie Haji *

RUKUN

* Diberi pilihan untuk melakukan sebelum atau selepas wuquf tetapi mesti selepas tawaf.

HAJI IFRAD: CARA MENGERJAKAN HAJI

Di Arafah	Wuquf 9 Zulhijjah	RUKUN
Di Muzdalifah	Mabit di Muzdalifah 10 Zulhijjah	WAJIB
	Mengutip anak batu di Muzdalifah	SUNAT
Di Mina	Melontar Jamrah Kubra	WAJIB
	Bercukur atau bergunting	RUKUN
	Mabit di Mina pada 11,12,13 Zulhijjah	WAJIB
	Melontar 3 Jamrah pada 11,12,13 Zulhijjah	WAJIB
Di Baitullah	Tawaf Haji	RUKUN
Di Mas'a	Sa'ie Haji (jika belum)*	RUKUN
	Tertib pada kebanyakan rukun	RUKUN

Tahallul
Awwal

Tahallul
Thani

* Diberi pilihan untuk melakukan sebelum atau selepas wuquf

HAJI IFRAD: CARA MENGERJAKAN UMRAH

Di mana-mana sebelum berniat	Mandi sunat ihram	SUNAT
	Memakai pakaian ihram berwarna putih	SUNAT
	Sembahyang sunat ihram	SUNAT
Di Miqat (Tanah Halal)	Niat ihram Umrah	RUKUN
	Niat ihram Umrah di Miqat	WAJIB
Selepas niat sehingga bergunting	Menjaga larangan dalam masa berihram	WAJIB
Selepas niat sehingga mula tawaf	Talbiah	SUNAT
Di Baitullah	Tawaf Umrah	RUKUN
Di Mas'a	Sa'ie Umrah	RUKUN
Di Marwah/di mana-mana	Bercukur atau bergunting	RUKUN
	Tertib melaksanakan rukun	RUKUN

**CARA
PERTAMA**

Berniat mengerjakan Haji dan Umrah serentak dalam pada bulan Haji kemudian melaksanakan semua rukun dan wajib Haji. Umrah pula dikira selesai sebaik saja selesai menunaikan Haji (dua dalam satu).

Lafaz

نَوَيْتُ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ وَأَحْرَمْتُ بِهِمَا لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan haji dan umrah dan aku berihram dengan kedua-duanya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(semasa dalam perjalanan ke Makkah, di Qarn al-Manazil atau Bi'r Ali)

HAJI QIRAN**CARA
KEDUA**

Berniat mengerjakan Umrah sahaja, tetapi sebelum memulakan Tawaf Umrah, dia berniat mengerjakan Haji kemudian melaksanakan semua rukun dan wajib Haji.

Lafaz

نَوَيْتُ الْعُمْرَةَ وَأَحْرَمْتُ بِهَا لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan umrah dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(semasa dalam perjalanan
ke Makkah, di Qarn
al-Manazil atau Bi'r Ali)

Lafaz

نَوَيْتُ الْحَجَّ وَأَحْرَمْتُ بِهِ لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku mengerjakan haji dan aku berihram dengannya kerana Allah Ta'ala.

Niat dalam hati
(Pada 8 Zulhijjah di
Bangunan Penginapan
Makkah)

HAJI QIRAN: CARA MENGERJAKAN HAJI & UMRAH

Di mana-mana
sebelum berniat

Mandi sunat ihram

SUNAT

Memakai pakaian ihram berwarna putih

SUNAT

Sembahyang sunat ihram

SUNAT

Di Miqat Haji

Niat ihram Haji & Umrah

RUKUN

Niat ihram Haji & Umrah di Miqat

WAJIB

Selepas niat hingga Tahallul

Menjaga larangan dalam masa berihram

WAJIB

Selepas niat hingga mula melontar

Talbiah

SUNAT

Di Baitullah

Tawaf Qudum

SUNAT

Di Mas'a

Sa'ie Haji* (Haji & umrah)

RUKUN

* Diberi pilihan untuk melakukan sebelum atau selepas wuqf tetapi hendaklah selepas tawaf.

HAJI QIRAN: CARA MENGERJAKAN HAJI & UMRAH

Di Arafah	Wuquf 9 Zulhijjah	RUKUN
Di Muzdalifah	Mabit di Muzdalifah 10 Zulhijjah	WAJIB
	Mengutip anak batu di Muzdalifah	SUNAT
Di Mina	Melontar Jamrah Kubra	WAJIB
	Bercukur atau bergunting	RUKUN
	Mabit di Mina pada 11,12,13 Zulhijjah	WAJIB
	Melontar 3 Jamrah pada 11,12,13 Zulhijjah	WAJIB
Di Baitullah	Tawaf Haji (Haji & Umrah)	RUKUN
Di Mas'a	Sa'ie Haji (Haji & Umrah) jika belum	RUKUN
	Tertib pada kebanyakan rukun	RUKUN

Tahallul
Awwal

Tahallul
Thani

HAJI QIRAN**PERHATIAN: HAJI QIRAN CARA 2**

- Berniat mengerjakan Umrah sahaja, tetapi sebelum mengerjakan Tawaf Umrah dia berniat mengerjakan Haji kemudian melaksanakan semua rukun dan wajib Haji.
- Contoh kes ini: wanita kedatangan haid selepas niat Umrah (sama ada Umrah wajib atau sunat). Haid tidak kering sehingga tarikh berangkat ke Arafah.

NOTA

Jemaah haji yang tidak sempat menyempurnakan Umrah kerana sakit, terhalang atau koma juga boleh melaksanakan Haji Qiran.

KESIMPULAN**1**

Jemaah Haji yang memilih untuk melaksanakan Haji Tamattu', hendaklah berniat ihram UMRAH sahaja di Miqat sebelum sampai ke Makkah.

2

Jemaah Haji yang telah berniat ihram Haji Ifrad atau Haji Qiran di Miqat sebelum sampai ke Makkah, tidak perlu mengulangi semula niat ihram sebelum bergerak ke Arafah pada 8 atau 9 Zulhijjah.

DOA MOHON HAJI YANG MABRUR

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ حَجًّا مَبْرُورًا وَذَنْبًا مَغْفُورًا وَسَعْيًا
مَشْكُورًا وَعَمَلًا صَالِحًا مَقْبُولًا وَتِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ

Ya Allah, Ya Tuhan kami kurniakanlah haji yang mabrur dan ampunkanlah dosa-dosa hamba dan pekerjaan haji yang dipuji, amalan soleh yang diterima dan perniagaan yang tidak merugikan.

SEMOGA SEMUA BAKAL JEMAAH HAJI YANG DIKASIHI
DIBERIKAN OLEH ALLAH S.W.T.

KESABARAN & KETENANGAN
SERTA DIDOAKAN MENDAPAT SEBAIK-BAIK
GANJARAN

*Haji Yang Mabruk &
Umrah Yang Maqbulah*

*Hadirku sebagai Dhuyufurrahman
Kembaliku dengan kemabruran*